

Fővárosi Ítéltábla

8.Pf.20.142/2021/14.

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Szendrői Dávid ügyvéd (ügyvéd címe.) által képviselt felperes neve (felperes címe. I/6.) felperesnek – a Szecskay Ügyvédi Iroda (ügyvéd címe1, ügyintéző: dr. Bacher Gusztáv ügyvéd) által képviselt alperes neve (alperes címe1.) alperes ellen szerződés létre nem jöttének megállapítása és találmányi díj megfizetése iránt indult perében a Fővárosi Törvényszék 2021. január 6. napján kelt 3.P.21.765/2019/66. számú ítélete ellen a felperes 68. és 69. sorszám, az alperes 70. sorszám alatt előterjesztett fellebbezéseiről folytán – tárgyaláson kívül – meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett rendelkezését helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy az alperesnek 15 napon belül fizessen meg 500.000 (Ötszázezer) forint + áfa összegű ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perköltséget.

A felperes köteles 1.600.000 (Egymillió-hatszáz ezer) forint tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt fellebbezési illetéket az államnak külön felhívásra megfizetni.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

[1] A tényállás szerint az alperes gyógyszergyártás főtevékenységet folytató gazdasági társaság, amely az 1990-es évek közepe óta gyártja és forgalmazza a hatóanyagként az O... nevű vegyületet tartalmazó „E...” márkanévű hányáscsillapító gyógyszerkészítményét.

[2] Az 1990-es évek végén a G. cég (a továbbiakban: G. cég) szabadalombitorlás miatt lépett fel az alperessel szemben azt állítva, hogy az „E...” termék gyártásával és fogalmazásával bitorolja az O... előállítási eljárását védő 193 592 lajstromszámú szabadalmát. Az alperes eleinte azzal védekezett, hogy a hatóanyagot a G. cég szabadalmától független, ún. kerülő eljárással állítja elő, melyet saját 212 785 és 212 934 lajstromszámú szabadalmi védenek. Majd 2000 márciusában KD-8 jelzéssel egy olyan reakcióvázlattal állt elő, amely szerint a dioxospirolakton és a 2-metil-imidazol reakciójában egy imidazolium só köztitermék keletkezik és ez alakul tovább O...ná. Ezt az érvelést a bíróság elfogadta és elutasította a G. cég ideiglenes intézkedés iránti kérelmét, továbbá a Magyar Szabadalmi Hivatal helyt adott az alperesnek a G. cég-val szemben benyújtott nemleges megállapítás iránti kérelmének. Ezek nyomán az alperes és a G. cég 2001. februárjában a jogvitát egyezséggel zárták le.

[3] A felperes 2015-ig, nyugdíjazásáig munkaviszonyban állt az alperessel. Munkatársaival együtt feltalálója a 13.625 naplószámú, „Új intermedier és eljárás annak előállítására” elnevezésű szolgálati találmánynak, amit munkaviszonyból eredő kötelezettség körében dolgoztak ki az alperes számára. A találmány tárgya azonos a KD-8 reakció-mechanizmusban keletkező köztitermékkel (intermedierral) és előállításával. A találmánynak 23%-os részaránnyal feltalálója a felperes.

[4] Az alperes a jogosultja a 2000. március 28. napján bejelentett, 2008. április 3. napján megadott „O... intermedierje és eljárás annak előállítására” című, 226 135 lajstromszámú szabadalomnak, melynek tárgya a felperes és társainak fenti találmánya. A szabadalomnak két főigénypontja van, az 1. termékigénypontként a (2-metil-1-imidazolil)-9-metil-3-(hidroximetil)-1,2,3,9-tetrahidro-4H-karbazol-4-on-3-glioxilát vegyületet védi, míg a 2. eljárási főigénypontként az e vegyülettel kapcsolatos műszaki intézkedéseket helyezi oltalom alá.

[5] A feltalálók a szabadalom, illetve annak EP ...1B1 lajstromszámú európai ekvivalensének hasznosítása után díjigényt támasztottak. Az alperes akként nyilatkozott, hogy a találmányt a gyártásban nem hasznosítja, az kizárólag arra szolgált, hogy igazolja az általa használt eljárás reakció-mechanizmusát és ezzel a G. cég által ellene indított bírósági eljárást peren kívüli megállapodással tudta lezárni. Kijelentette, hogy a találmánynak ez az előnye nem számszerűsíthető, ezért díjazására egyszeri díjat állapít meg, melynek összegét az összes körülmény figyelembevételével mindösszesen 2.000.000 forintban határozta meg. Az alperes ezen összeggel találmányi díjszerződést ajánlott a feltalálóknak, amit ők – a felperes kivételével – 2009. június 30. napján elfogadtak. A felperes a hasznosítási díjszerződést sem megszerzésében, sem a részletezett pontjaiban nem ismerte el, ezek tekintetében jogfenntartással élt, mert véleménye szerint a szerződés ellentétes a találmányok szabadalmi oltalmáról szóló 1995. évi XXXIII. törvénnyel (Szt.), de az alperes találmányi szabályzatával is.

[6] A felperes 2017. július 12. napján az „E...” termék forgalmazása utáni díjigénnyel kereste meg az alperest. Az alperes kitartott amellett, hogy ezt a terméket a 212 934 és a 212

785 lajstromszámú szabadalmaiban bemutatott eljárással gyártja, fenntartotta, hogy a találmányt kizárólag jogi cél elérése érdekében hasznosította, ezért a korábbi találmányi díjszerződési ajánlat szerinti összeget kész megfizetni a felperesnek.

[7] A felperes 2019. május 5. napján benyújtott, majd 2019. július 2. napján ismét előterjesztett keresetlevelében az Szt. 13. § (1), (2) és (7) bekezdései, valamint a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (rég. Ptk.) 205. § (1) és (2) bekezdései alapján annak megállapítását kérte, hogy 2009. június 30. napján a peres felek között nem jött létre „Találmányi díjszerződés”, továbbá kérte az alperest kötelezni 20.000.000 forint találmányi díj és annak 2000. március 28. napjától kezdődően a kifizetés napjáig a Ptk. 301. § (1) bekezdés szerinti törvényes késedelmi kamatának a megfizetésére.

[8] Az alperes a kereset teljesítését ellenezte, ellenkérelmében megismételte, hogy a szabadalom csupán jogi célt szolgált, azt a gyártási technológia során nem alkalmazza.

[9] Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította. Kötelezte a felperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg az alperesnek 2.032.000 forint perköltséget, továbbá a Magyar Államnak külön felhívásra 1.200.000 forint illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt illetéket.

[10] A törvényszék a keresetet nem találta alaposnak. A megállapítási keresetet azért utasította el, mert nem állnak fenn a Pp. 172. § (3) bekezdésében meghatározott feltételek, tekintettel arra, hogy a felperes marasztalást is kérhet és azt meg is tette, emellett az alperes nem vitatta, hogy szerződési ajánlatát a felperes nem írta alá, így nem jött létre a peres felek között találmányi díjszerződés.

[11] A marasztalási kereset kapcsán rögzítette, miszerint nem volt vitás, hogy a felperes az alperes munkavállalójaként, munkaviszonyból folyó kötelessége körében dolgozta ki feltalálótársaival együtt a 13.625 naplószerű szolgálati találmányt, ami 226 135 lajstromszám alatt szabadalmi oltalmat nyert. A szabadalomnak az alperes a szabadalmasa, a felperes pedig 23%-os részaránnyal feltalálója.

[12] A felperes két jogalapon támasztott igényt az Szt. 13. § (2) bekezdésére hivatkozva. Egyrészt a találmány gyártás útján való hasznosítását, másrészt a hasznosítás előnyös piaci helyzet fenntartása érdekében történő mellőzését állította. A törvényszék rámutatott, hogy a kettő egyszerre nyilvánvalóan nem teljesülhet, továbbá, hogy önmagában a G. céggel szembeni védekezés elméleti lehetősége nem ad alapot a felperes díjazására, mert a találmány ilyen alkalmazása nem azonosítható a találmányértékesítés Szt. 13. § (2) bekezdése szerinti törvényi eseteinek egyikével sem. De ha az alperes a szabadalmat a gyártás során ténylegesen is hasznosította, s ennek az eljárásnak a kerülő jellegéről sikerült meggyőznie az eljáró bíróságot és hatóságot, akkor az Szt. 13. § (2) bekezdésének első fordulata szerinti – gyártás útján való – találmányértékesítés valósul meg.

[13] Ezért az eljárt bíróság szükségesnek tartotta annak vizsgálatát, hogy az alperes ténylegesen milyen eljárást alkalmaz az O... előállítására, és ennek érdekében kirendelte M.Z. eseti vegyész szakértőt, aki szakvéleményét 47. sorszámon nyújtotta be. A szakértő két megközelítést alkalmazott, egyrésztől megkísérelte laboratóriumi körülmények között reprodukálni azt az alperes által alkalmazott konkrét gyártási eljárást, amelyet az E... készítmény ún. Drug Master File-ja (DMF) ír le, másrésztől kvantumkémiai számításokkal vizsgálta meg azokat a lehetséges reakciómechanizmusokat, amelyek adott vegyületekből kiindulva, adott reakciókörülmények között jellemezhetik a gyártási eljárást.

[14] A szakértő az O... szintézisére három lehetséges reakciómechanizmust ismertetett: az első a G. cég 193 592 lajstromszámú szabadalmával, a második az alperes 212 758 lajstromszámú szabadalmával, a harmadik pedig a 226 135 lajstromszámú szabadalommal védett. Mindhárom mechanizmust egy-egy, a kémiai reakciósorozatban keletkező, majd nyomban tovább alakuló köztes vegyület, ún. (kulcs)intermedier jellemez, ami a G. cég szabadalma esetében az **Hiba! A hivatkozási forrás nem található.** szerinti 5 vegyület, a 212 758 lajstromszámú szabadalom esetében a 10, a perbeli 226 135 lajstromszámú szabadalom esetében a 8 jelzésű glioxilát vegyület, amit a szabadalom 1. termékigénypontja oltalmaz.

[15] Kísérletes úton a szakértő meggyőződött arról, hogy az alperesi DMF szerinti eljárás reprodukálható, az 5 és 8 vegyületek előállíthatók, az utóbbi glioxilát kulcsintermedierből az O... levezethető. Ugyanakkor meggyőződött arról is, hogy a 212 785 lajstromszámú szabadalomban leírt eljárás a DMF szerint alkalmazott 50 °C-os hőmérsékleten nem adja sem a szabadalomban jellemzett 10 intermediert, sem az O... végterméket. Megállapította továbbá, hogy a csekély víz hatására képződő 8 intermedier kulcsszerepet játszik, a vizet pedig a DMF szerinti gyártási eljárás második szakaszában feleslegben adagolt paraformaldehid bomlása szolgáltatja.

A szakértő az O... termék ipari gyártási eljársát HPLC-MS technikával követve a 8 intermediert egyértelműen nem tudta kimutatni, de mivel a vizsgált intermedier ionizációja nem intenzív, ami a műszer kimutatási határát csökkenti, így a mérések alapján egyértelműen kizárni sem tudta a 8 intermedier keletkezését. A 212 785 lajstromszámú szabadalom által javasolt, a szakvéleményben 10 intermedierként jelölt vegyület képződésére sem talált bizonyítékot a egyik reakcióban sem.

Ezután a szakértő elméleti vizsgálatokat végzett, kvantumkémiai számításokkal kívánta eldönteni, hogy mi az O... legvalószínűbb keletkezési mechanizmusa a 7 intermedierből kiindulva, továbbá a 8 intermedier része, illetve elengedhetetlen része-e a mechanizmusnak. Ehhez három reakciómechanizmus energetikai viszonyait modellezte. Következtetése szerint az A és B út a DMF szerinti reakciókörülmények között nem valószínű, míg a C úton a 8 glioxilát intermedierből az 5 intermedieren keresztül az O... reális aktiválási paraméterek mellett levezethető, így elméletileg a C út a valószínűsíthető reakciómechanizmus, amely magában foglalja a vizsgálat tárgyát képző 8 intermediert.

Majd személyes meghallgatása során a szakértő azt a bizonyosságot fejezte ki, hogy az alperesi eljárás második lépésében a 226 135 lajstromszámú szabadalom 1. igénypontjával

védett glioxilát vegyületen, mint intermedieren keresztül játszódik le az O... szintézise, így az intermedier az eljárás nélkülözhetetlen elemét képezi.

[16] Az elsőfokú bíróság elvetette az alperesnek a szakvéleménnyel szembeni eljárási kritikáit, és nem osztotta azon véleményét sem, hogy a kétféle megközelítés ellentmondáshoz vezet, helyességéhez nyomatékos kétség férne. Kifejtette, hogy a szakvélemény experimentális eredményeit és elméleti számításait egymásra tekintettel kell értékelni, különös figyelemmel a tárgy vizsgálhatóságának elvi nehézségeire is. A szakvélemény távolról sem csak hipotetikus. A szakértő logikus magyarázatát adta annak, hogy a keresett 8 intermedier HPLC-MS technikával való kimutatása miért nehézkes, és ezért magában az, hogy ezen intermedier műszeres analízise nem hozott egyértelmű eredményt, nem ad okot olyan következtetésre, hogy a vegyület a reakcióelegyben nem jön létre. Ésszerű ellenérvek híján azt sem találta kétségesnek a törvényszék, hogy a kísérleti eredmények bizonytalanságainak a szakterületen elfogadott feloldását jelentheti az alkalmazott kvantumkémiail modellezés. Az alperes által állított 212 785 lajstromszámú szabadalommal védett eljárás gyakorlati alkalmazhatóságát a szakértő kísérleti alapon és energetikai számításokkal is biztosan ki tudta zárni, ahogy a szakirodalomból ismert másik eljárás lehetőségét is. Ezért – minthogy más, alternatív reakciómechanizmus ésszerű lehetősége nem merült fel – kizárásos alapon válhatott bizonyossá, hogy az olyan kiinduló vegyületekből és reakciókörülmények között, mint amelyek az E... DMF szerinti eljárását jellemzik, szükségképpen a szabadalom 1. igénypontjában védett intermedier előállításán, majd tovább alakulásán keresztül valósul meg az O... szintézise. A szakértő azt is bizonyossággal jelentette ki, hogy a szabadalom 2. igénypontjával védett eljárási lépések, azaz a 8 glioxilát vegyület reagáltatása és izolálása nem történik meg.

[17] Mindebből megállapíthatónak találta, hogy az alperes a 226 135 lajstromszámú szabadalom 1. termékigénypontjával védett találmányt hasznosítja, ami a Szt. 13. § (2) bekezdés a) pontjának első fordulata szerint találmányértékesítésnek minősül függetlenül attól, hogy a glioxilát vegyület csak gyorsan keletkező és elbomló intermedierként, efemer jelenik meg a reakcióelegyben és nem izolált, elkülönítetten előállított terméként kerül gyártásra. Tehát a felperest, mint a perbeli szabadalom egyik kidolgozóját az Szt. 13. § (1) bekezdés a) pontja alapján feltalálói díj illeti meg, és ennek összege a § (7) bekezdésében adott szempontok szerint, licencforgalomba helyezés útján határozható meg.

[18] Az ítélet kiemelte, hogy az alperes az E... készítmény azon gyártási eljárását, mellyel a felperes találmánya összefügg, 1996 óta alkalmazza, tehát azt évekkel a perbeli találmány megalkotása előtt fejlesztette ki és vette használatba. Vagyis a perbeli találmány nem azt a célt szolgálta, hogy általa az alperes O... gyártására vált képessé, hanem a találmány szerepe kizárólag abban áll, hogy egy jogvita nyomán napvilágra hozott egy reakciómechanizmust, amely a már korábban használatba vett gyártási eljárást jellemezheti. Ez azonban magában csak egy tudományos tény, de gyakorlati-műszaki értelemben semmit sem tesz hozzá az alperes gyártási technológiájához. Tehát a tárgyi találmány a tevékenységek tekintetében hozzáadott értékkel nem bír, és ebben az értelemben a licencforgalomban sem rendelkezhet értékkel. Ezért az E... gyártásával és forgalmazásával arányos díjazás az Szt. 13. § (7) bekezdése szerinti szempontokból kiindulva nem illeti a felperest annak ellenére sem, hogy az alperes a perbeli találmányt a mai napig hasznosítja gyártással.

[19] Vagyis a perbeli találmánynak a licencforgalomban betöltött szerepe és értéke relatív, az csak annyiban értelmezhető, amennyiben a G. cég szabadalommal védett eljárást megkerülő megoldásként hivatkozható. Ez viszont csak a G. cég szabadalom oltalmának lejártáig, 2005. január 25. napjáig teljesül, mert innentől az az O... gyártási eljárás, mellyel szemben az érintett szabadalomra alternatívaként lehetett hivatkozni, közkinccsé vált. Ily módon csak az az előny képezi díjazása alapját, melyet az alperesnek a G. cég szabadalombitorlási vádjával szemben sikerült elérnie a találmánynak köszönhetően. Ez pedig abban áll, hogy az alperes a találmányban feltárt kerülőútra hivatkozva anélkül folytathatta az E... gyártását, hogy a G. cégnak szabadalombitorlással elért gazdagodást kellene visszatérítenie, vagy hasznosítási szerződés megkötése esetén hasznosítási díjat kellett volna fizetnie. Ezeknek a potenciális költségeknek a megtakarítása az az előny, amely a találmány gyümölcse, és amellyel arányosan a felperes találmányi díjban részesülhet.

[20] Az alperesi védekezés okán az elsőfokú bíróság utalva a Ptk. 324., 325. és 326. §-ainak (1) bekezdéseire vizsgálta az elévülés kérdését. Indokolása szerint az Szt. 13. § (1) bekezdés a) pontja értelmében a találmányi díjigény két feltétel, nevezetesen a szabadalom megadásának és a találmány értékesítésének egyidejű teljesülésével, a későbbi esemény bekövetkezésének napjával válik esedékessé. A jelen esetben a releváns találmányértékesítés végső dátuma 2005. január 25. napja, melyhez képest a perbeli szabadalom megadásának 2008. április 3-i időpontja későbbi, tehát a követelés ekkor vált esedékessé, az elévülés ezen a napon kezdődött meg. Az elévülést megszakító, vagy annak nyugvására okot adó körülmény nem merült fel, így a követelés 2013. április 3. napján elévült, és a Ptk. 325. § (1) bekezdése alapján bírósági úton már nem érvényesíthető. Minthogy csak a keresetlevél benyújtásától visszaszámított 5 évre, tehát 2014. május 21. napjától a benyújtásig terjedő időszakra jöhet számításba el nem évült követelés, azonban ebben az időszakban már nem érvényesül a találmány jelentette azon előny, melyből a felperest részesíteni kellene, ezért az elsőfokú bíróság a keresetet elutasította.

[21] A döntéssel szemben mindkét fél fellebbezéssel élt.

[22] A felperes fellebbezésében elsődlegesen az ítélet megváltoztatását és közbenső ítéletben a találmányi díj iránti követelés jogalapjának a szabadalmi oltalom teljes idejére való fennállásának megállapítását, továbbá az összecszerűség körében az elsőfokú bíróságnak az eljárás folytatására utasítását kérte. Másodlagos kérelme a határozat hatályon kívül helyezésére irányult. Harmadlagosan az ítéletet akként kérte megváltoztatni, hogy az ítéltábla közbenső ítéletben állapítsa meg a találmányi díj iránti követelés jogalapjának fennállását az alperes és a G. cég között létrejött egyezség vonatkozásában, továbbá az összecszerűség körében az elsőfokú bíróságot utasítsa az eljárás folytatására. Támadta a döntést az eltúlzott mértékű ügyvédi munkadíj miatt is. A felülbírálati jogkört a Pp. 369. § (1) bekezdésében, (3) bekezdés a) és c) pontjaiban és (4) bekezdésében jelölte meg.

[23] Az elsődleges kérelme körében a rendelkezési elv és a kérelemhez kötöttség elvének megsértésére hivatkozott az ítélet [56] és [57] bekezdései kapcsán, ahol a törvényszék szerinte tévesen azt fejtí ki, hogy a szabadalom nem minősül találmánynak, így hasznosítására nem alapítható találmányi díjigény, holott jelen eljárásban az oltalom kérdése nem éríthető és azt a felek egyike sem vitatta. Érvelése szerint, mivel a perben bizonyítást nyert, hogy a szabadalomban szereplő só közti termék az alperes részéről alkalmazott gyártás során előállításra kerül, így a találmányi díj megállapításához szükséges minden törvényi feltétel megvalósul. Sérelmezte, hogy a törvényszék többletkövetelményként megkívánta, hogy a találmánynak gyakorlati-műszaki értelemben technológiai változást kell hoznia, pedig az Szt. ilyen elvárást nem fogalmaz meg. Kifogásolta a jogalap és az összegszerűség együttes elbírálását, véleménye szerint az elsőfokú bíróság akkor járt volna el helyesen, ha közbenső ítéletben megállapítja a találmányi díjkövetelés jogalapját, majd ezt követően folytatódó eljárásban vizsgálja az összegszerűség kérdését. Hangsúlyozta, hogy a díjmérték meghatározására a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala mellett működő Iparjogvédelmi Szakértői Testület rendelkezik szükséges szakértelemmel, melynek kirendelésére a felperes indítványt is tett. Ekként a bíróság a Pp. 300. § (1) bekezdésébe ütköző módon olyan különleges ismereteket kívánó, jelentős tényben foglalt állást, amelynek megítélésére nem rendelkezik szakértelemmel.

[24] A találmány gyakorlati-műszaki értékét illetően hivatkozott a Magyar Szabadalmi Hivatal (a továbbiakban: Hivatal) által 2001. április 10. napján kiállított elsőbbségi tanúsítvány 2. oldal 3. és 4. bekezdéseiben rögzítettek, csatolta a 226 135 és 225 885 lajstromszám alatti szabadalmak elsőbbségi bejelentését, mely iratok egyértelműen bizonyítják, hogy az alperes a tárgyi találmánynak újító hatást tulajdonított és azt a gyártási technológiájában kifejezetten hasznosította. Előadta, hogy az ítélet [19] és [55] bekezdéseiben a törvényszék kifejezetten iratellenes megállapítást tett azzal, hogy az 1996. február 15. napján kelt E... filmtabletta gyártási dokumentációja megegyezik a 2002 évtől érvényes DMF szerinti gyártási dokumentációval. Ennek ellentmond az alperes hivatali eljárásban 1998. szeptember 11. napján tett, 212 785 lajstromszámú szabadalmára alapított nyilatkozata, amit mérésekkel cáfoltak a G. cég kutatói és megerősítettek a perbeli találmány feltalálói is, továbbá a szakértő is megállapította, hogy ezen szabadalom alapján O... nem állítható elő. Éppen ezért állt elő 2000. márciusában az alperes a KD-8 reakcióvázlattal azt állítva, hogy a hatóanyag szintézis zárólépése a perbeli szabadalom főigénypontjában védett són keresztül megy végbe. Ezen túl amennyiben a megoldás kizárólag a jogvita rendezését célozta, úgy szabadalmi oltalom alá helyezése és fenntartása indokolatlan lett volna.

[25] Hiányolta, hogy az ítélet nem terjed ki az alperes gyártásából eredő követelés elévülésére. Előadta, hogy csak a szakvélemény kézhezvételével győződhetett meg a szabadalom ilyen hasznosításáról, így addig az elévülés nem kezdődött meg. Amennyiben az elévülés a szabadalom értékesítésével megkezdődött, úgy az a mai napig nyugszik, hiszen alperes nem hozta őt olyan helyzetbe, hogy módjában álljon összegszerűen is meghatározni igényét. Az elévülést megszakította a 2017. július 17. napján kelt felszólító levél, mert abból egyértelműen megállapítható volt, hogy milyen jogviszonyból, illetve tényállásból származó követelésről van szó, tehát 2012. július 17. napjától releváns az alperes E... termékeinek értékesítéséből származó árbevételének vizsgálata.

[26] A másodlagos, hatályon kívül helyezési fellebbezési kérelem kapcsán a szakértői bizonyítás követelményének megsértésére hivatkozott, amit abban látott, hogy a törvényszék az [55] bekezdésben olyan tény vonatkozásában tett megállapítást és vont le következtetést, amelyre nem folytatott szakértői bizonyítást, annak ellenére, hogy az 1996. február 15. napján keltezett gyártási dokumentáció és a DMF akta egyezőségének vizsgálata különleges szakértelmet követel meg. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság azzal, hogy nem adott tájékoztatást arról, hogy a jelenlegi gyártási technológia vizsgálata nem elégséges, a perben szükséges az 1996-os gyártási dokumentáció és a DMF összehasonlítása, továbbá a perbeli szabadalom előtti alperesi gyártási eljárás meghatározása, megsértette a bírói közrehatási tevékenység követelményét és az anyagi jogi pervezetési kötelezettségét.

[27] Ennek okán a megismételt eljárásban a szakvélemény kiegészítését indítványozta, ha pedig az ítéltábla arra a következtetésre jut, hogy az elsőfok anyagi jogi pervezetése nem volt megfelelő, úgy kérte, hogy maga tegye meg a helyes anyagi jogi pervezetést. Kiemelte és elemezte az 1996-os gyártási dokumentációban leírtak és a Hivatalhoz alperes által benyújtott 1998. szeptember 11. napján kelt reakcióvázlatban foglaltak közötti lényeges tartalmi különbségeket, amelyekből szerinte levezethető, hogy a perbeli szabadalomig az alperes nem rendelkezett saját, szabadalommal védett, működőképes gyártási úttal. Kitért rá, hogy noha az alperes a perben az 1996-os reakcióvázlat szerinti gyártást állította, azonban a cég 2004 éves jelentéséből kiderül, hogy az E... termék bevezetése Magyarországon 1998 évben történt meg. Véleménye szerint az alperes az 1996-os dokumentációban foglalt eljárást a perbeli megoldás bejelentését követően módosította és ez a 2002 évtől hatályos DMF aktában már megjelenik. De a határozat hatályon kívül helyezését megalapozza a bizonyítékok értékelésének és mérlegelésének hiánya is. Sérlemelte, hogy a törvényszék sem önmagában, sem más bizonyítékokkal összevetve nem vizsgálta a fentiekben jelzett 1998 évi reakcióvázlatot, továbbá nem adta okát a felperesi bizonyítási indítványok mellőzésének, holott ezek annak igazolására irányultak, hogy az alperes már a G. cég elleni eljárásokban azt adta elő, hogy a szabadalom hasznosításával állítja elő a terméket, illetve a hasznosítás volumenének felderítését célozták.

[28] A harmadlagos fellebbezési kérelem tekintetében visszautalt az elévülés körében kifejtett érvelésére, kiemelve, hogy az Szt. 13. §-a nem rendelkezik az egyes gazdasági eseményekhez köthető esedékessé válás időpontjáról, tehát a követelést érvényesítéssel szükséges esedékessé tenni. Túl ezen a felperesnek információ hiányában nem is lehetett tudomása az alperesi hasznosítás kiterjedtségéről, továbbá a munkaviszonyból eredő alá-fölé rendeltség miatt a jogalkotó szándéka sem irányulhatott arra, hogy az egyes gazdasági eseményekhez esedékességet is társítson, az Szt. 13. § (3) bekezdése csupán azt határozza meg, hogy mely gazdasági események után válik jogosulttá a feltaláló találmányi díjra. Az Szt. 13. § (1) bekezdés a) pontja pedig világosan rögzíti, hogy a követelések a végleges szabadalmi oltalom megszűnésével válnak esedékessé, vagyis ekkor kezdődik az elévülés. Utalva az Alaptörvény 28. cikkére hangsúlyozta, hogy az Szt. preambuluma rendelkezései egyértelműen a feltalálói érdekek előmozdítására szolgálnak, ám ezzel az elévülés törvényszék általi értelmezése nem áll összhangban. Ily módon megállapítható, hogy az igények nem feltétlenül kerülnek egységesen érvényesítésre, azonban a feltaláló és a szabadalmas között több jogterületet érintő, egységes jogviszony áll fenn, így a jogalkotó szándéka feltehetőleg azt célozta, hogy a feltaláló az egyes gazdasági eseményekből eredő igényeit a szabadalmi oltalom megszűnését követő 5 éven belül érvényesítse.

[29] Végül eltúlzott mértékűnek tartotta az alperes részére megítélt perköltséget is. Érvelése szerint, mivel az alperes költségigényét a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 2. § (1) bekezdés a) pontjára alapította, ezért a felperest az eljáró bíróság nem kötelezhette volna a 3. § (1) bekezdése alapján az alperes oldalán felmerült ügyvédi munkadíj megfizetésére, emellett az nem áll arányban a pertárgy értékével és az ügy bonyolultságával sem. Hiányolta, hogy az alperes megbízási szerződés helyett csak egy angol nyelvű táblázatot csatolt. Mindezekért a megállapított perköltséget a felére kérte mérsékelni.

[30] Az alperes fellebbezésében elsődlegesen az ítélet indokolását kérte megváltoztatni, és a keresetet arra tekintettel elutasítani, hogy nem hasznosítja a szolgáltatati találmányt, továbbá az indokolásból kérte mellőzni, miszerint a szakvélemény aggálytalanul alkalmas annak bizonyítására, hogy az alperes a perbeli szabadalmat hasznosítva állítja elő az O... hatóanyagot, és ezért a felperest találmányi díj illeti meg. Másodlagosan az ítélet hatályon kívül helyezését indítványozta. A másodfokú bíróság felülbírálati jogkörét a Pp. 369. § (3) bekezdés a)-c) pontjaiban határozta meg.

[31] Álláspontja szerint a számítás bizonytalansága folytán a kvantumkémiai elméleti megközelítés kísérleti igazolás nélkül nem alkalmas ítéleti bizonyosságot eredményező bizonyításra. Az alperes változatlanul állította, hogy a perbeli szabadalmat a gyártásban nem hasznosítja, a szakvéleményből a törvényszék tévesen és okszerűtlenül jutott ezzel ellentétes következtetésre. Kiemelte, miszerint a szakértő kategorikusan kijelentette, hogy kísérleti úton az érintett intermedier jelenlétét nem tudta kimutatni, tehát nem bizonytalanságról van szó, így az önálló bizonyító erővel nem rendelkező, elméleti kvantumkémiai számítás nem több tudományos sejtésnél. Részletesen bemutatta, hogy az alkalmazott kvantumkémiai számítás általánosságban, illetve a jelen esetben miért nem felel meg a tudományos bizonyíték kritériumának. A szakértői számítás kritikájaként fogalmazta meg az alacsony számítási szintet, a módszer validálásának és a teljességre való törekvésnek a hiányát, ezek alátámasztására szakirodalmi szemlét csatolt. Nyomatékosan hivatkozott rá, hogy a kísérleti úton történő bizonyítás eredménytelensége mellett elméleti úton nem lehet eltérő következtetésre jutni, és a kísérlet negatív eredményét pozitív megállapításba fordítani. Visszautalt az A/9 mellékletre, ahol bemutatta, hogy a gyártás során az alperes nem állítja elő az O... perbeli szabadalom szerinti intermedierjét. A kifejtettek miatt megítélése szerint a szakvélemény elméleti számításokra vonatkozó részét figyelmen kívül kell hagyni, mert nem alkalmas arra, hogy az ítéleti bizonyosság szintjén igazolja a találmány alperesi hasznosítását.

[32] Fenntartotta, hogy a szakvélemény azért is aggályos, mert a szakértő megsértette a szakvélemény készítésére vonatkozó szabályokat, véleménye szerint eljárási kifogásait megalapozatlanul hagyta figyelmen kívül az elsőfokú bíróság. Megismételte, hogy a szakértő csak akkor szerezhet be a kísérletezéshez anyagot, választhat laboratóriumot, ha arra bírósági végzés feljogosítja, de ilyen nem történt. Újólág kifogásolta, hogy a szakértő nem biztosította a felek jelenlétét a kísérleti vizsgálat és a mérések alatt, továbbá helytelenül értelmezte a feladatát és eltért a kirendeléstől. Azt is sérelmezte a fellebbezés, hogy míg a szakvélemény

kitért a keresetlevélben foglalt kérdésekre, addig nem adott választ az alpereséire. Arra az esetre, ha a kvantumkémiái számítások bizonytalansága és a szakvélemény ebből fakadó ellentmondásossága miatt az ítéltábla a bizonyítás eredményét nem minősíti okszerűtlennek, és a tényállást nem módosítja indítványozta, hogy a másodfokú bíróság a gyártási eljárás megállapítására és az intermediér előállításának vizsgálatára maga folytasson le bizonyítást, és annak alapján módosítsa a tényállást.

[33] A felperes fellebbezési ellenkérelme az ítélet alperes által támadott részének a helybenhagyását célozta, mert a gyártással magvalósuló hasznosítást megalapozottan mondta ki a törvényszék.

[34] Az alperes ellenkérelme az ítélet felperesi fellebbezéssel érintett részének a helybenhagyására irányult, részletesen kitért a fellebbezésben felvetett kérdésekre.

[35] Fellebbezés hiányában a másodfokú bíróság nem érintette a döntés megállapítási keresetet elutasító rendelkezését, ezért ebben a részében az ítélet a Pp. 358. § (5) bekezdése folytán jogerőre emelkedett.

[36] A felperes és az alperes fellebbezése megalapozatlan.

[37] Az elsőfokú bíróság a tényállást kellő mértékben feltárta, a szükséges bizonyítást lefolytatta, abból a bizonyítékok okszerű mérlegelésével, az anyagi és eljárási szabályok megfelelő, a joggyakorlattal is összhangban álló alkalmazásával helyesen jutott arra a következtetésre, hogy a felperest nem illeti meg találmányi díj a 226 135 lajstromszámú szabadalom után. Döntésével és indokaival a másodfokú bíróság mindenben egyetértett, kizárólag a fellebbezésekben írtak miatt az alábbiakat fejti ki.

[38] Alaptalanul kifogásolta a felperes, hogy a kereset jogalapja és összecszerűsége együttesen nyert elbírálást. Közbenső ítélet meghozatalának akkor van helye, ha a jogalap már eldönthető, de az összecszerűség kérdésében még további vizsgálódásra, bizonyításra van szükség. Az elsőfokú bíróságnak a lefolytatott bizonyítás alapján elegendő adat állt rendelkezésére ahhoz, hogy megítélhesse az adott tényállás mellett járhat-e találmányi díj a felperesnek. Mivel pedig az elévülés folytán ilyen igényt a felperes bírósági úton sikeresen már nem támaszthat, ezért ténylegesen fel sem merült az összecszerűség vizsgálatának, és emiatt a Pp. 341. § (4) bekezdésében szabályozott közbenső ítélet hozatalának a kérdése.

[39] Az Szt. 13. § (1) bekezdés a) pontja alapján a szolgálati találmány értékesítése esetén a feltalálót találmányi díj illeti meg, ha a találmányt szabadalom védi, az értékesítés

megkezdésétől a végleges szabadalmi oltalom, illetve – ha a találmány tárgyára kiegészítő oltalmat (22/A. §) szereztek – a kiegészítő oltalom megszűnéséig.

A (2) bekezdés a) pontja szerint a szolgálati találmány értékesítésének kell tekinteni a találmány hasznosítását (19. §), ideértve a hasznosításnak előnyös piaci helyzet teremtése vagy fenntartása érdekében történő mellőzését is.

A 19. § (1) bekezdése értelmében a szabadalmi oltalom alapján a szabadalom jogosultjának – a szabadalmasnak – kizárólagos joga van a találmány hasznosítására.

A (2) bekezdés a) pontja kimondja, hogy a kizárólagos hasznosítási jog alapján a szabadalmas bárkivel szemben felléphet, aki engedélye nélkül előállítja, használja, forgalomba hozza, illetve forgalomba hozatalra ajánlja a találmány tárgyát képező terméket [...].

[40] Tévesen érvelt a felperes azzal, hogy az elsőfokú bíróság érintette volna a szabadalom oltalomképességének a kérdését és szükségtelenül hivatkozott a Hivatal által 2001. április 10. napján kiállított elsőbbségi tanúsítványra. Az ítélet felhívott [56] és [57] bekezdéseiben nem azt vizsgálta a törvényszék, hogy az eredetileg munkaviszonyból fakadó kötelezettségből kimunkált műszaki megoldás megfelel-e a szabadalmazhatóság kritériumainak, általa abszolút értelemben véve gazdagodott-e a tudomány, hanem azt elemzi, hogy a forgalmi érték szempontjából miben ragadható meg a 226 135 lajstromszámú szabadalom haszna, előnye. A hozzáadott érték hiányát sem objektíve, hanem csak az alperes tevékenységéhez viszonyítottan mondta ki, ami abból következtethető vissza, hogy az alperes már a KD-8 reakcióvázat, illetve a szabadalom megalkotása előtt is bizonyosan rendelkezett az O... előállítását lehetővé tevő valamilyen technológiával. Ez a körülmény teszi azt is reálissá, hogy az alperes a szolgálati találmánnyal szemben nem támasztott olyan elvárást, hogy az gyakorlati-műszaki értelemben nála a gyártásban technológiai változást hozzon.

[41] Abban viszont egyetértett a felperessel az ítéltábla, hogy az ítélet megalapozatlanul tartalmazza, hogy az alperes 1996-tól ugyanazt az eljárást alkalmazza, mert erre nem folyt bizonyítás. Emellett, ha eleve jelen lett volna az 1. főigénypont szerinti glioxilát vegyület, akkor nem hivatkozott volna a bitorlási eljárásban és a Hivatal előtt az alperes először a 212 758 lajstromszámú szabadalmára, majd nem tűzte volna munkavállalóinak feladatául kerülő út keresését, aminek nyomán végül létrejött a perbeli szabadalmat megalapozó szolgálati találmány. Ugyanakkor nincs annak ügydöntő jelentősége – és így megfelelő az elsőfokú anyagi pervezetés és a bírósági közrehatás követelménye sem szenvedett csorbát –, hogy ténylegesen milyen gyártási folyamat alapján zajlott 1996-ban az E... termék előállítása, illetve, hogy annak mi a viszonya a DMF-ben ismertetett technológiához vagy a perbeli szabadalomhoz. Miként az is irreleváns, hogy miként védekezett az alperes a korábbi eljárásokban, illetve mit tartalmaz az 1998. évi reakcióvázat, emiatt szükségtelenül fejtett ki ezzel kapcsolatos érvelést fellebbezésében a felperes. A keresetben a felperes azt állította, hogy az alperes ténylegesen hasznosítja a szabadalmat, így ennek bizonyítása terhelte őt, és ez a szakvélemény útján meg is történt, további bizonyítás, a szakvélemény kiegészítése ezért szükségtelen.

[42] A másodfokú bíróság is úgy értékelte, hogy az igazságügyi vegyész szakértő szakvéleménye aggálytalanul alkalmas annak a meggyőződésnek a kialakítására, hogy az alperes a 226 135 lajstromszámú szabadalmat hasznosítva állítja elő az O... hatóanyagot az

E... termékéhez. Az ítéltábla osztotta az ítélet indokait az alperes eljárási kifogásait illetően. A törvényszék helytállóan fejtette ki, miszerint alaptalanul sérelmezte, hogy a szakértő úgy folytatott kísérletes vizsgálatokat, hogy erre a bíróság nem hívta fel őt. A 46. sorszámú kirendelő végzés módszertani előírást nem tartalmaz, nem is tartalmazhat, hiszen a bíróság éppen szaktudás híján nincs abban a helyzetben, hogy a szakvélemény megválaszolásához alkalmas módszert meghatározza, e tekintetben a szakértőt instruálja vagy akár csak befolyásolja. A szakértő maga dönti el milyen módszert választ a szakkérdések megválaszolásához, s ebben csak szakmájának szabályai és sztenderdjei kötik. Azzal pedig az alperes még a másodfokú eljárásban sem érvelt, hogy egy gyógyszerhatóanyag-gyártási eljárás mibenlétének, részleteinek, lehetséges mechanizmusának megértéséhez ne éppen annak laboratóriumi körülmények közötti reprodukálása volna az egyik kézenfekvő módszer.

[43] Sikertelenül kifogásolta az alperes azt is, hogy a szakértő a vizsgálatokhoz nem biztosította a felek jelenlétét. A szakvélemény elkészítése nem ütközött az igazságügyi szakértőkről szóló 2016. évi XXIX. törvény (Szaktv.) 45. § (1) és (2) bekezdéseinek g) pontjaiba vagy az igazságügyi szakértői működésről szóló 31/2008. (XII. 31.) IRM rendelet 4. § (1) bekezdésébe, illetve a Pp. 312. § (2) bekezdésébe, ami szerint a bíróság elrendelheti, hogy a szakértő a véleményadáshoz szükséges vizsgálatot a bíróság és esetleg a felek távollétében teljesítse. Az előbbi két jogszabály arra az esetre teszi kötelezővé a felek jelenlétének biztosítását a bizonyítási cselekménynél, ha mintavétel és a minta vizsgálata történik meg. Azonban a jelen esetben nem történt mintavétel, a szakértő a DMF-ben leírt eljárást (recepturát) valósította meg és követte műszeres analitikai vizsgálatokkal laboratóriumi körülmények között, saját eszközeivel. Ennek menetét, valamint a felhasznált anyagok, eszközök leírását, és a szintéziskörülményeket a szakvélemény pontosan, a reprodukálhatóság kritériumainak eleget téve tartalmazza. Tehát a kísérletes vizsgálat szakszerűsége és célszerűsége pusztán a szakvélemény adatai alapján, a felek laboratóriumi vizsgálaton való személyes részvétele nélkül is ellenőrizhető. Az alperes ezekkel szemben nem is fogalmazott meg szakmai kritikát.

[44] Nem osztotta az ítéltábla azt sem, hogy a szakértő tévesen értelmezte a vizsgálat tárgyát, vagy eltért a kirendelésben előírt feladatától, mert abban kellett állást foglalnia, miszerint a szabadalmat ténylegesen hasznosítja-e az alperes és a szakértő erre a termék- és az eljárási igénypontot érintően egyaránt választ adott. Utólag azt sem kifogásolhatja eredménnyel az alperes, hogy a saját kérdéseire nem adott választ a szakértő. Ez felmerült már a tárgyaláson és a szakértő úgy nyilatkozott, hogy a 212 785 lajstromszámú szabadalom vizsgálatán keresztül válaszolt az alperesi felvetésekre is, ezt követően az alperes pedig nem kezdeményezte a szakvélemény kiegészítését. Elkésetten fogalmazta meg az alperes a számítás kritikájaként az alacsony számítási szintet, a módszer validálásának és a teljességre való törekvésnek a hiányát, hiszen ezek tartalmukat tekintve valójában a szakvéleménnyel szembeni észrevételek, aminek előterjesztésére, ahogy azt a fellebbezésben maga is jelzi már nincs mód.

[45] A szakértő érdemi megállapításait is eredménytelenül vitatta az alperes. Kategorikusan csak azt jelentette ki a szakértő, hogy a tömegspektrométeres vizsgálattal nem volt kimutatható az intermedier megjelenése, de jelenlétét a HPLC mérés jelezte, és ezért látta szükségét, hogy független megközelítésként kvantumkémiailag számítását végezzen. Meggyőző

indokát adta a szakértő a mérés nehézségének, amikor személyes meghallgatása során kitért rá, hogy a szabadalom 1. főigénypontja által védett só közti termék, a szakvéleményben 8 vegyület (glioxilát) nehezen mutatható ki, tiszta formában is csak gyenge jelet adott, mert a mérés során a molekula gyorsan fragmentálódik. Mindazonáltal kísérletei megerősítették, hogy a szabadalom szerinti intermedierek kis mennyiségben megképződik a reakcióelegyben. Tanácselnöki kérdésre pedig határozottan azt felelte, hogy bizonyossággal ki tudja jelenteni, miszerint a szabadalom 1. főigénypontjában védett glioxilát són keresztül keletkezik az O... az alperesi DMF szerinti eljárásban. Az alkalmazott kizárásos alapú bizonyítást az ítéltábla is alkalmasnak tartotta az ítéleti bizonyosság megalapozására. Tehát a részben sikeres kísérleti eredmény és a kvantumkémiai számítás együttesen alátámasztják, hogy az E... hányáscsillapító gyógyszertermék előállítása során az alperes az Szt. 19. § (2) bekezdés a) pontja szerinti hasznosítást megvalósítja, ily módon teljesülnek a 13. § (1) és (2) bekezdés a) pontjaiban előírt feltételek.

[46] Az elsőfokú bíróság az Szt. 13. § (7) bekezdése alapján helyesen modellezte a szabadalom licencforgalmi értékét. Helytállóan tulajdonított ügydöntő jelentőséget a szabadalom speciális keletkezési körülményeinek, annak, hogy kizárólag azért jött létre, hogy az alperes sikeresen kivédhesse a G. cég támadását. Vagyis a találmánnyal az egyedüli cél az volt, hogy egy olyan lehetséges reakcióváltozatot vázoljon fel, aminek alapján, függetlenül attól, hogy az valóban beépítésre kerül-e a gyártási folyamatba az alperes mentesülni tudjon a G. cég részéről állított szabadalombitorlás és jogkövetkezményei alól. Ebből a sajátos rendeltetésből ítélt meg a perbeli szabadalom forgalmi értéke, amely következőképpen nem lehet más, mint az a megtakarítás, ami annak folytán keletkezett az alperesnél, hogy a potenciális kerülő út felmutatása nyomán egyezsége jutott a G. céggel, és ezért részére egyáltalán nem kellett gazdagodást, kártérítést vagy licenciadíjat fizetnie. De ez az előny csak 2005. január 25. napjáig, azaz a 193 592 lajstromszámú ellentartott szabadalom oltalmi idejének a lejártáig mutatható ki, és ez indokolja, hogy a gyártás és az értékesítés volumene kapcsán az elsőfokú bíróság nem vizsgálódott. Az ilyen értelmezés helyességét a másodfokú bíróság számára az is megerősíti, hogy a felperes kivételével valamennyi feltaláló megegyezésre jutott a találmányi díj mértékét illetően 2009. júniusában az alperessel.

[47] Helytelenül értelmezi a felperes az esedékesség kérdését, mert az nem az oltalmi idő megszűnéséhez, hanem a használati cselekményhez, az értékesítéshez kötődik. A szabadalom megszűnésének időpontja csupán azt eredményezi, hogy a továbbiakban a jogosultat már nem illeti meg semmilyen térítés a hasznosítás után, mert a megoldás közkinccsé, így szabadon felhasználhatóvá vált. Tekintettel arra, hogy a perbeli találmányt a Hivatal 2008. április 3. napján lajstromozta, ekként az Szt. 13. § (1) bekezdés a) pontja értelmében hasznosítás esetén ez lehet az esedékesség és egyben az elévülési idő kezdete is. Az elévülés ezért a Ptk. 324. § (1) bekezdése alapján 2013 áprilisában bekövetkezett, emiatt azt nem szakíthatta meg a felperes 2017. július 17. napján kelt felszólító levele. A keresetlevél tehát az érvényesítésre nyitva álló, jogvesztő határidőn túl került előterjesztésre, és az attól visszafelé számított öt év is kívül esik az igényérvényesítési időn. Minthogy az elévült követelés bíróság előtt a Ptk. 325. § (1) bekezdése szerint nem érvényesíthető, ennek okán helyesen rendelkezett az elsőfokú bíróság a kereset elutasításáról.

[48] Egyetértett a másodfokú bíróság a döntés perköltségre vonatkozó rendelkezésével is, azzal azonban, hogy mivel az alperes költségjegyzékkel és a tevékenység-kimutatásban konkrét számlaszámokkal is alátámasztotta követelését, ezért helyesen a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendeletnek az ítélet indokolásában elsőként felhívott 2. § (2) bekezdése szolgálhatott az alperesi igény mérséklésének alapjául. Helyesen értékelte úgy az eljáró bíróság, hogy az igazolt és igényelt 5.581.956 forint + áfa munkadíj nem állt arányban az ügy 20.000.000 forintos pertárgyértékével, és megfelelően vette figyelembe a per bonyolultságát és az emiatt jelentkező fokozott munkaterhet. Erre tekintettel az ítéltábla nem tartotta indokoltnak az alperesnek járó perköltség további mérséklését.

[49] Mindezek tükrében a Fővárosi Ítéltábla sem az elsőfokú ítélet megváltoztatására, sem hatályon kívül helyezésére nem talált indokot, ezért – a 112/2021. (III. 6.) Korm. rendelet 27. § (1) - (2) bekezdései szerint eljárva – a Pp. 383. § (2) bekezdése alkalmazásával a rendelkező részben foglaltak szerint határozott.

[50] Egyik fél fellebbezése sem volt, alapos, ugyanakkor az alperes csak az indoklás tekintetében fogalmazott meg kifogásokat, de a döntés érdemét nem érintette, ennek következtében változatlanul a felperes minősül pervesztesnek és a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján őt terheli a perköltség viselésének kötelezettsége. Ennek összegét a másodfokú bíróság a felhívott IM rendelet 2. § (2) bekezdésének alkalmazásával az elsőfokú bírósággal azonos szempontok alapján az alperes részéről a Pp. 81. § (5) bekezdésének megfelelően felszámított 2.112.220 forint + áfa helyett 500.000 forint + áfa mértékben határozta meg, figyelemmel a fellebbezési szakban ténylegesen elvégzett képviselői tevékenységre is.

[51] A másodfokú bíróság a sikertelen fellebbezésre tekintettel kötelezte a felperest az Itv. 62. § (1) bekezdésének j) pontjában biztosított tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán előzetesen le nem rótt illeték utólagos megfizetésére.

Budapest, 2021. április 29.

Dr. Lesényei Terézia s.k.
a tanács elnöke

Dr. Pullai Ágnes s.k.
s.k. előadó bíró

Dr. Mózsik Tímea
bíró